

Cümlede Anlam

1. • Şiir, mistik/metafizik bir amaca hizmet etmelidir.
• Şair, sürekli yeni eserler üretme ihtiyacı hissetmelidir.
• Şiirin tadı tuzu hüznün, kaygı, acı gibi hâllerdir.
• Şiirde esas olan anlatılanın kolaylıkla anlaşılması değildir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerin herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Şiirin gizleri de şansları da bereketi de yaşayan, daha doğrusu yaşanan dildedir. Özel dil ancak ortak dilin içinde yaratılabilirse bir değer taşıyabilir, şiirsel duyarlılığı iletebilir, vurucu olabilir.
- B) Sanma ki gönlünde bir derdi bulunmayan ve ciğeri yaralı olmayan insanın sözünde tat vardır. Zevk ü safa ve rahatlık şiire zevk vermez. Şiir; gam, keder ve sıkıntıdan doğarsa etkili olur.
- C) Köreltici bir açıklığa sahip olan bir şiir, okurun hayal gücüne keşfedecek hiçbir şey bırakmaz. Çünkü okurun hayal gücü bir yarasa gibi, ancak şiirin alaca karanlılığında uçabilir.
- D) Şiir, bütün cepheleriyle mutlak hakikat olan "Allah"ı sır ve güzellik yolunda arama işidir.
- E) Zarifoğlu şiirle ilişkisine dair şu çarpıcı açıklamayı yapmıştı: "Bilmiyorum şiir bir tutku mudur, bir mecburiyet midir? Rilke genç bir şaire 'İçine sor, yazmaya mecbur muyum, diye. Eğer cevap evetse şairsiniz.' demiştir."

2. (I) Dünyanın her yerinde bir yüzyıl geriye giden sayısız arşiv bulunmaktadır. (II) Bu eski kayıtlar dijital ortama aktarılmadıkça bozulma riski altındadır. (III) Hatta belki kalıcı olarak yok olacaktır. (IV) Dijitalleştirme süreci bu belgelerin düzenli olarak tanımlanmasını ve envantere aktarılmasını sağlamaktadır. (V) Bu arşivleri kayıt altına almak üzere kurulan ortak girişimlerden biri IASA'dır (Uluslararası Ses ve Görsel-İşitsel Arşivler Kuruluşu).

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Ortaya koyduğu eserlerle soylu bir şairdir Nazım Hikmet. (II) Bugüne kadar erimeden gelmiş bir şair. (III) Her genç şairin ondan öğreneceği var. (IV) O, Türk şiirinin N vitaminidir. (V) Onu ne zaman okusam yüzüme kan gelir.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve IV.
D) III ve V. E) IV ve V.

4. (I) Varlık Yayınları arasında çıkan Cahit Sıtkı'nın "Ziya'ya Mektuplar"ını mutlaka okuyunuz. (II) Cahit Sıtkı'nın ne gibi etkiler altında kaldığını, Ziya Osman Saba'yı nasıl etkilediğini, onu âdeta şiir eğitimine bağlı tuttuğunu göreceksiniz. (III) Çok güzel bir kitap. (IV) Ziya Osman'ın Cahit Sıtkı'yı daha fazla takip edememesinin nedenlerini onun Yedi Meşale ruhuna iyice bağlı olmasında, bir türlü o ruhtan kendini sıyıramamasında aramalıyız. (V) O kadarı da Ziya Osman'ın yeteneklerinden çok, şiire olan aşırı sevgisinden, eğiliminden doğmuş olsa gerek.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede bir öneri söz konusudur.
B) II. cümlede eleştiri yapılmıştır.
C) III. cümlede bir değerlendirme vardır.
D) IV. cümlede sebep-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
E) V. cümlede bir tahminde bulunulmuştur.

5. (I) Abdülhak Şinasi "ve" bağlacını cümle ortasında kullanmakla kalmıyor, cümlelerin başına da getiriyor. (II) Bu durum hep Fransızca düşünmesinden kaynaklanıyor. (III) Bir gün kendisine bir kitap tercüme etmesini söylemiştim. (IV) "Ben tercüme ile uğraşmam" dedi. (V) Hâlbuki kendi eserini tercüme ediyor ya (!)

Bu parçadaki cümlelerin hangileri kişisel düşünce içermektedir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve V.
D) III ve IV. E) IV ve V.

Cümlede Anlam

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisi ayraç içindeki kavrama uygun bir örnek değildir?

- A) Geçen yıl gittiğim Sapporo kentinde düzenlenen kar festivalinin en ilginç etkinliği, buzdan heykeller sergisiydi. (özlem)
- B) Gezi kafilesi ulaşana kadar arabalı vapur, limandan çoktan ayrılmış olur. (tahmin)
- C) Akıllı telefonlarınızın bir süreliğine hayatınızdan çıkarıldığını düşünmenizi rica ediyorum. (varsayım)
- D) “İyilik yapar gibi görünme; iyilik yap, görünme.” sözü hayata dair temel ilkelerimden biridir. (onaylama)
- E) Bu sene yine komedi türünde bir oyun sahnelemeyi düşünüyoruz. (tasarı)

7. (I) Ekslibris; kitap sahibini tanıtan, onu yücelten bir sanat dalıdır. (II) Kitapseverlerin kitaplarının iç kapağına yapıştırdıkları, üzerinde isimlerinin ve değişik konularda resimlerin yer aldığı küçük boyutlu baskı resimlerdir. (III) Sözcük olarak ...'nın kitaplığından, ...'nın kütüphanesine ait anlamına gelir. (IV) Kitabın kartviziti ya da tapusudur. (V) Önemli bir iletişim aracı olan ekslibris, kitabı ödünç alan kişiyi geri getirmesi konusunda uyandırır.

Bu parçada ekslibris ile ilgili yapılan

- I. cümlede tanımı yapılmıştır.
- II. cümlede kullanım amacı ortaya konmuştur.
- III. cümlede sözlük karşılığı üzerinde durulmuştur.
- IV. cümlede bir benzetme yapılmıştır.
- V. cümlede bir işlevinden bahsedilmiştir.

çıkarımlarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Dünya üzerindeki tüm canlılar maalesef büyük bir tehlike altında. (II) Londra Zooloji Topluluğu ve Dünya Doğal Hayatı Koruma Vakfı, 1970 yılından bu yana, gezegenimizdeki canlıların dörtte birden fazlasının yok olduğunu açıkladı. (III) Araştırmacılar, suda yaşayan canlı türlerinin ötekilere göre çok daha zor durumda olduğunu belirtiyor. (IV) Son 38 yılda, dünya üzerindeki tatlı sularda yaşayan canlıların sayısı %29, denizlerde yaşayan canlıların sayısında ise %28 azalma olmuş. (V) Araştırmacılar, bu duruma yol açan etkilerden birinin insan etkinlikleri olduğunu vurguluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve V.
- D) III ve IV. E) IV ve V.

9. (I) Alain, bir insanın birbirine zıt iki dünya içinde yaşadığını (katı, değişmez kanunlara tabi fiziki âlem ve durmadan değişen, kaypak, müphem duygular ve ihtiraslar âlemi) söylüyordu. (II) Bir insanın bu iki âleme uyması ve onları anlaması için iki kültüre ihtiyacı vardı: şiir ve matematik. (III) Şiir bize duygular âleminin, matematik ise maddi dünyanın anahtarını veriyordu. (IV) Kafaları sadece müspet ilimlerin katı ve sert cenderesi içine hapsedilmiş insanların ne kadar kuru, duygusuz ve anlayışsız olduklarını biliyoruz. (V) Böyle insanlar mesela, bir âşık olmaya görünler, gülünç duruma düşerler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kendisinden öncekini örneklemektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Dostluk gündüz görünmez, o ateş böceği gibi yalnız geceleri parlar.

Bu cümleye anlamca en yakın söz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dost, hem iyi görünen hem iyi olan insandır.
- B) Dost, acılarını dostları ile paylaşmalıdır.
- C) Gerçek dost insanın kara gününde belli olur.
- D) İnsanın dostu yoktur, mutluluğuna ortak olmak isteyenler vardır.
- E) Dost kazanmak isteyen, paylaşmayı bilmelidir.

